

Abstrakt

Disertační práce *Československo, Mexiko a Střední Amerika 1945-1989* je analýzou politických, ekonomických a kulturních vztahů v období studené války. Práce je postavena především na nepublikovaných archivních materiálech hlavně české provenience, doplněné materiály z archivů středoamerických států. Širší kontext mezinárodní politiky je nastíněn především v úvodních kapitolách, které si kladou za cíl informovat čtenáře o vývoji československé diplomacie a zahraniční politiky Československa ovlivňované Sovětským svazem na jedné straně a labilní politické situaci středoamerických států, které se nacházely pod neustálým dohledem Spojených států amerických na straně druhé. Práce se pak věnuje samostatné analýze československo-mexických vztahů, která je tematicky rozdělená na kontakty politické, kulturní a ekonomické. Zvláštní kapitola je věnovaná činnosti československých tajných služeb v Mexiku, jelikož tato země poutala pozornost svou výhodnou polohou vzhledem ke Spojeným státům americkým. Další kapitoly analyzují bilaterální vztahy s jednotlivými státy Střední Ameriky. Práce je zakončena rozbořem díla *Usměvavá Guatemala* československého diplomata a spisovatele Norberta Frýda a rovněž se zaměřuje na pobyt salvadorského revolucionáře a básníka, Roqueho Daltona v Praze. Postřehy obou autorů vnášejí více světla právě na oné dlouhé období, kdy byly veškeré diplomatické vztahy přerušeny.

Na rozdíl od Mexika, kde byly diplomatické vztahy kontinuálně rozvíjeny od roku 1922 (přerušeny pouze v letech 1939-1942) -od roku 1959 pak na úrovni velvyslanectví- v případě středoamerických států aktivní diplomatické styky nebyly udržovány nebo byly po většinou studovaného období přerušeny (Československo normalizovalo vztahy s Kostarikou v roce 1968, Hondurasem v roce 1976, Nikaraguou v roce 1979 a Salvadorem v roce 1990). Nicméně v tomto regionu najdeme velmi důležité výjimky, kdy byly vztahy s Československem v určitém období obnoveny. Jedná se například o málo známé období československých vztahů s režimem Jacoba Arbenze v Guatemale (1953-1954) a později o významné období intenzivních kontaktů s Nikaraguou, které následovaly po vítězství Sandinistické revoluce v červnu 1979. Tyto středoamerické země zažily vážnou vojenskou a ekonomickou intervenci a jejich území se stala jedním z nejvýznamnějších oblastí ideologického konfliktu.

Klíčová slova

Československo, Latinská Amerika, mezinárodní vztahy, mezinárodní politika, studená válka, Mexiko, Guatemala, Honduras, Kostarika, Nikaragua, Salvador